

خانه‌یاده و نگرانی‌های اجتماعی
(مطالعات زنان)

الفیب زوی /

موسسه انتشارات بعثت
تهران - زمستان ۱۳۹۶

سرشناسه	:	رضوی، لطیف، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	:	خانواده و نگرانی‌های اجتماعی (مطالعات زنان) / لطیف رضوی.
مشخصات نشر	:	تهران: بعثت، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۱۳۴ ص: ۱۴/۲۱×۵/۵ س.م.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۴۳۷-۰۰۹-۷
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	خانواده‌ها — ایران — جنبه‌های جامعه‌شناختی
موضوع	:	Families — Iran — Sociological aspects
موضوع	:	زنان — ایران — وضع اجتماعی
موضوع	:	Women — Iran — Social conditions
موضوع	:	روابط زن و مرد — ایران — جنبه‌های اجتماعی
موضوع	:	Man-woman relationships — Social aspects — Iran
موضوع	:	روابط زن و مرد — جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	:	Man-woman relationships — Psychological aspects
رده‌بندی کنگره	:	HQ۶۶۶/۴/خ ۳ ۱۳۹۶
رده‌بندی دیویی	:	۳۰۶/۸۵۰۹۵۵
شماره ثبت کتابخانه ملی	:	۴۶۹۵۲۳۴

موسسه انتشارات بعثت
تأسیس ۱۳۴۷

مدیر: آیدین فخرالدین حجازی

خانواده و نگرانی‌های اجتماعی

(مطالعات زنان)

/ لطیف رضوی /

نوبت چاپ: اول / تاریخ انتشار: زمستان ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه / تعداد صفحه: ۱۳۴

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۷-۰۰۹-۷ ISBN 978-600-437-009-7

نشانی: تهران-خ انقلاب-خ ۱۶ آذر-شماره ۳۶-ساختمان بعثت

کدپستی: ۶۶۴۹۸۴۶۵ / ۱۴۱۷۹-۵۴۴۹۳ دورنگار: ۶۶۴۹۸۴۶۵

تلفن: ۶۶۴۱۹۸۹۹ - ۶۶۹۶۶۶۸۶

www.besatpub.ir

besat.lib@gmail.com

https://telegram.me/besatpub

https://www.instagram.com/entesharat_besat

فهرست

۷		سخن خواننده
۱۹		مقدمه
۲۳		فصل اول
۲۳		مقدمه
۲۵		گفتار اول
۲۵		انسان و مداخلات انسانی در زیست اجتماعی
۴۴		گفتار دوم
۵۱		گفتار سوم
۵۱		مورد اول
۶۱		مورد دوم
۶۹		مورد سوم
۷۸		مورد چهارم
۸۰		مورد پنجم
۸۶		مورد ششم
۸۹		مورد هفتم
۹۲		مورد هشتم
۹۳		مورد نهم
۹۸		مورد دهم
۹۸		دو سطح از هیجان
۱۰۲		از انکار تا پذیرش واقعیت

مورد یازدهم ۱۰۶

فصل دوم ۱۰۷

مورد اول ۱۰۷

طلاق مردان ۱۰۷

مورد دوم ۱۱۳

رد سوم ۱۱۷

مهره ۱۱۷

www.ketab.ir

مقدمه

در این کتاب حکایتی از زندگی چند خانواده که زندگی پر دردمسری داشته و یا با محدودیت‌های اجتماعی مواجه هستند، آورده شده و صفحات پایانی نیز به موارد قابل مطرح در حوزه خانواده اختصاص یافته است. با این توضیح که شخصیت‌های کتاب غیرواقعی بوده و برای ذکر انواع و محتوای کتاب، از اسامی تصنعی استفاده شده است. در کتاب "زن و تکاپو برای زیستن" از مجموعه کتاب‌های من، آنچه که به نگارش درآمد، در ارتباط با مطالبات زنان بوده و از گاه‌های انحصاری افراد در مورد آنان سخن به میان آمده است.

با این وجود، نگارش کتاب "زن و تکاپو برای زیستن" به انتها رسید و در دست مخاطبانش قرار گرفت. این کتاب برخلاف سایر کتاب‌ها، به چاپ رسیده، ساختار روان‌شناسانه ندارد. از این رو با در نظر گرفتن نگرش‌های موجود نسبت به زنان در جامعه‌ی مدرن امروزی و یا در زندگی مدرن شهری، سعی شد تا روابط بین زنان و مردان و همچنین مناسبات مردسالاری از زاویه‌ی دیگر مورد بررسی قرار گیرد. در این رهگذر، مروری نیز بر نحوه‌ی مطالعات زنان در عرصه‌گاه پژوهش انجام گرفت.

این کتاب پس از کتاب "زن و اجتماع" به مرحله‌ی چاپ رسید و سپس در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفت. دلیل نام‌گذاری عنوان کتاب "زن و تکاپو برای زیستن"، تداعی‌کننده‌ی کولازی مبهم در پذیرش جایگاه واقعی زنان در جوامع انسانی است و به عبارتی دیگر، بی‌توجهی به مطالبات زنان در مناسبات مردسالاری.

اما در کتاب پیش‌رو، تلاش بر این است که از مشکلات و مسایل زنان، خانواده و جامعه گفته شود و یک گذری داشته باشیم بر احوالات شخصیت‌های کتاب. درواقع با یادآوری مسایل و مشکلات موجود به‌نوعی کم‌لطفی جامعه نسبت به زنان و دختران جوان بر طبل و دهل زده شود.

هدف اصلی کتاب پیش‌رو، این است که با آرایه‌ی مشروحی از وضعیت و شرایط امر جامعه، در جهت اطلاع‌رسانی مبتنی بر سطح خودآگاهی زنان، مروری بر مفروضات، مبانی نظری و زمینه‌سازی چارچوب‌های پیشنهادی برای دست‌اندرکاران اصلاح امور اجتماعی و پژوهشگران علوم اجتماعی انجام گیرد. چون که گفته می‌شود با مطالعه در حوزی خانواده و زنان و به‌فرض مثال بررسی این‌که زنان الگوی سبک زندگی خود را چگونه، چه زمانی و تحت تاثیر چه عواملی تغییر می‌دهند، کمک بسیار بزرگی است بر جامعه‌ی زنان که به‌قدر یقین در بالا بردن سطح خود آگاه سریع عمل می‌نماید و بر پژوهشگران و مطالعه‌کنندگان علمی خانواده است که هم‌چنان بر گام‌های خود که در جهت زدودن نارسایی‌ها و نامالایمات موجود برداشته‌اند، استوار بمانند. در این کتاب، به حکایاتی از زندگی چند خانواده بسنده شد و پیش از آن، کوشیده شده هر گفتار از کتاب به‌صورت خلاصه‌وار به مساله‌ی خاصی از موضوعات خانوادگی و جامعه و به‌خصوص زنان و دختران جوان اختصاص یابد.

در این کتاب با اشاره به مسایل زنان و ذکر نمونه‌هایی از مشکلات زن‌نوی آن‌ها، سعی شده یک یادآوری اجمالی برای آن دست از علاقه‌مندان به مسایل اجتماعی و به‌ویژه در حوزه‌ی مطالعات زنان باشد که اغلب هم‌نوا با آهنگ تغییر در نظام آموزشی کشور بوده و در این رابطه با توجه به تغییرات زیست‌محیطی در سطح جهانی، اشتیاق به رفع نارسایی‌های موجود دارند. این کتاب می‌کوشد تا روابط جدید اعضای خانواده را نیز به چالش بکشد و در این رهگذر نیز از تضييع حقوق شهروندی آنان بگوید. شاید تعدادی بر این‌گونه طرز تفکرات معترض باشند و بر این پندار باشند که زنان، آزادی را به‌دست آورده و

دارای حقوق شهروندی شده‌اند، بنابراین شرایط و اوضاع نابه‌سامان گذشته را دیگر ندارند. این تعداد بر این باور هستند که بررسی وضعیت زنان ضرورت امروز جامعه نیست و مسایل مهم‌تری وجود دارند که حل نشده باقی مانده‌اند و باید بررسی شوند.

در یک رویکرد می‌توان گفت که نظرشان درست است و موقعیت زنان بهبود یافته است. اما با این شک باید این واقعیت را پذیرفت که در آزادی‌های مشروع زنان باید بسیار اندیشه کرد. چرا که هنوز راه‌های نرفته‌ی بسیاری وجود دارند. هنوز خواسته‌های جمعیت زنان آن‌طور که بر آن تاکید داشتیم تحقق نیافته است. گروهی از صاحب‌نظران و آگاهان امور اجتماعی، آزادی زنان را به نوعی اسارت و در بند کشیدن زنان یاد می‌کنند. این گروه معتقد هستند که زنان در ظاهر به آزادی دست یافته‌اند، اما در دنیای کنونی در بند بوده و گرفتار شده‌اند. دنیایی که بیشتر از دیوار مشروعیت و شلوغی آن پایانی ندارد.

درواقع می‌توان این‌گونه گفت که آشنایی با مسایل زنان، می‌توان نارسایی‌های موجود را شناخت، به آن پرداخت و در نهایت مسایل زنان را مرتفع ساخت.

پژوهشگران و نظریه‌پردازان خانواده، وضعیت موجود زنان را در خانواده و اجتماع بررسی می‌کنند، محدودیت‌ها را شناسایی می‌کنند؛ افکار و شرایط را برمی‌تابند و در نهایت با یادآوری رنجش‌ها و دل‌آزرده‌گی‌هایی که از جانب مردان داشته‌اند، از درد آن‌ها می‌کاهند.